

Agnieszka Wojciechowska

Organizacja i działalność Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii (1950-2019)

Streszczenie

Niniejsza praca omawia organizację i działalność Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii począwszy od jej powołania 2 czerwca 1950 r. aż do czasów współczesnych zakończonych rokiem 2019. Niezmiennym celem Misji było i jest przede wszystkim zapewnienie opieki duszpasterskiej Polakom przebywającym na terenie Szwajcarii. Na jej działalność i rozwój wpływ mieli poszczególni rektorzy, zwłaszcza o. Józef Bocheński, który jako pierwszy kierował polską placówką. Jednak dużą rolę odegrała również polska diaspora, z inicjatywy której Misja powstała i przez kolejne lata wspierała działalność poszczególnych rektorów. Zaangażowanie to widoczne było w 1957 r., kiedy o. Bocheński założył Fundację Katolickiego Domu Polskiego, dzięki której możliwy był zakup domu na przedmieściach Fryburga w Marly le Petite oraz Towarzystwo Przyjaciół Domu Polskiego, którego zadaniem było wsparcie dla Misji i Fundacji. Następnie w latach sześćdziesiątych, kiedy niewielka polska społeczność dzięki swej ofiarności, zbudowała Pomnik Millenijny – kaplicę, oddaną do użytku w 1967 r. i służącą Polakom do dzisiaj.

Oprócz sprawowania opieki duszpasterskiej w ośrodkach rozproszonych po całej Szwajcarii (poza Marly, m.in. w Zurychu, Genewie, Bazylei), Misja opiekowała się również chorymi, organizowano kolonie letnie dla dzieci czy uroczystości, nie tylko o charakterze religijnym, ale również kulturalnym i patriotycznym.

W wyniku zmian organizacyjnych w 1985 r. powołano do życia Radę przy Misji, w skład której wchodziłi delegaci z poszczególnych ośrodków. Jej zadaniem było wspieranie rektora oraz współpracujących z nim księży zarówno w duszpasterstwie, jak i w zarządzaniu majątkiem, co było szczególnie potrzebne w obliczu wzrastającej ciągle liczby emigrantów po stanie wojennym w 1981 r. Staraniem ks. Jana Engelberta Frani, rektora Misji od 1972 r., powołana została w Szwajcarii druga Polska Misja Katolicka w Zurychu (1989 r.). Wobec jednak braków kadrowych i uregulowań, dotyczących współpracy pomiędzy placówkami w Marly i Zurychu ciągle pojawiały się nowe problemy. Próby ich rozwiązania przez ks. Ksawerego Sokołowskiego, rektora w latach 1992-1998, nie przyniosły pozytywnych rezultatów. Dopiero

po jego odejściu w 1999 r. zostały wydane wytyczne w sprawie Polskich Misji Katolickich w Szwajcarii, które uregulowały zasady współpracy.

Na szczególną uwagę zasługuje próba likwidacji, przez stronę szwajcarską, Polskiej Misji Katolickiej w Marly w 2003 r., a w dalszej perspektywie również w Zurychu. Dzięki determinacji ówczesnego rektora ks. Krystiana Gawrona oraz Polonii, która dla ratowania Misji utworzyła spontanicznie Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Misji Katolickiej w Marly, placówka nie została zamknięta. Niepewność trwała jednak do 2007 r. kiedy podjęto ostatecznie decyzję, że Misja będzie mogła nadal działać. Ponownie utworzono jedną Misję z siedzibą w Marly, w skład której weszły ośrodki duszpasterskie z Genewą i Zurychem na czele, a nowym rektorem-koordynatorem został ks. Sławomir Kawecki. Po kilku latach dokonano została kolejna reorganizacja, w efekcie, której od września 2012 r. zatrudniony został ks. Krzysztof Wojtkiewicz jako koordynator krajowy Polskiej Misji Katolickiej, który podobnie jak księża z poszczególnych ośrodków podlega jurysdykcji miejscowych biskupstw i opiekę duszpasterską dla Polaków sprawuje na część etatu.

Organizację duszpasterstwa polskiego w Szwajcarii wspiera cały czas Fundacja powołana przez ojca Józefa Bocheńskiego, która działa do dziś pod nazwą Fundacja im. O.J.M. Bocheńskiego na Rzecz Katolickiego Domu Polskiego, a także wspomniane wyżej Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Misji Katolickiej w Marly.

Od początku działalności Polska Misja Katolicka w Szwajcarii wydaje biuletyn parafialny. W latach 1950-1962 wydawany był jako „Komunikat”, do 1992 r. jako „Biuletyn Parafialny Katolickiej Misji Polskiej w Szwajcarii”, a następnie „Wiadomości”, które ukazują się do dzisiaj. Oprócz informacji natury religijnej zamieszczane w nich były i są artykuły o charakterze kulturalnym, wywiady, a także sprawozdania, zaproszenia i inne informacje na temat działalności organizacji polonijnych w Szwajcarii.

W polskiej placówce w Szwajcarii znajduje się również Archiwum utworzone z inicjatywy emigrantów. Oprócz własnej dokumentacji przechowywane są w nim bardzo cenne zbiory stowarzyszeń i organizacji polonijnych oraz spuścizny Polaków, którzy mieszkali w Szwajcarii. Zasób ten jest sukcesywnie opracowywany, początkowo dzięki wsparciu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, zaś od 2007 r. Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie.

A. Wójc